

relat. hanc ut veram sequitur Antonius de Cana, intr. de executione instrum. quest. 37. sub num. 71. versus fin. com. fol. 44. Francisc. Aretin. in cap. penult. in fin. de jud. dicens, quod cum in iudicio executivo non expectetur...

cessario ea omnia requiruntur, admonet ultra dictos Andreas de Ilermia, quem referant, & sequitur Mandol. & ubi proxime, & Gravatus in annot. ad Vestrum in praxi lib. 8. c. ult. n. 24. Et hanc opinio probabilior est de jure, magisque communiter recepta...

Quod

48 Quod quando lis cepta est per citationem, & executoris missionem, prescriptio cepta interruptitur, non tamen perpetuatur actio: qua propter ex integro prescriptio debet incipere, & perfici tempus appositum prescriptio actionis, de qua agitur, & ut in unum...

ut ad perpetuandum jus exequendi, debeat precedere actus, qui loco contestationis in jure habetur, maxime quoniam per quasi contestationem, & per actum, qui loco contestationis habetur, actionem perpetuari in quadraginta annos, non est dubium, probat text. in l. nam & postea, §. si is qui temporalem. ff. de jurejur. text. in l. 2. C. ubi in rem actio late post alios Baldus in tract. de prescript. 4. p. 6. part. prin. n. 2. in fin. & n. 3. & sic debent intelligi, & declarari presertim DD. quae omnia, quia quotidiana sunt & necessaria, nota.

57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67

V u 2 r amen

tamen competentes, adire, qui causam in eodem statu, quo fuerit assumat, & quamprimum terminari, curent, &c. quod si instantia petiret, simul & omnia acta iudicii ordinaria, citationes, libelli, termini, conclusiones, & similia, (ut dictum est,) quibus aut eorum singulis deficientibus, superior terminare non poterat, quia deficit substantia, & sic eo decreto solum puniatur negligentia inferioris, & in ejus pœnam hæc datur facultas recursum, & privilegium partibus.

CAPUT III.

Executorum differentia quotuplex, & de singulorum lata demonstratione: & quando ab eis emissæ appellationi denegata delatio vim detegat, ubi quid sit excessus, quotuplex, quomodo, quandoque proponetur, aut etiam probetur, aut ab eo quoties appellari licebit.

SUMMARIUM.

- 1 Executores sive executorialium, sive gratiarum, aut meri sunt, aut mixti.
2 Merus executor in quibus a mixto distinguitur, & cognoscatur.
3 Executor merus dicitur, quoties omni liquidata materia, & precedente causa cognitione super exceptionibus, & liquidationibus nudis facti executio est commissi.
4 Exceptio, qua ommissa fuit, a parte citata per iudicem super causa cognitione adhibita in executione, non potest posse executor, cui executio committitur de ea cognoscere.
5 Executor mixtus dicitur, executorialium executio committitur nulla precedente causa cognitione super exceptionibus, & liquidationibus, qua incidere solet in ea.
6 Executori commissi censetur causa cognitio; & terminatio eorum que incidunt, & admitti solent in via executiva, ubi talis cognitio non processit.
7 Executor mixtus est iudex, & habet jurisdictionem ad exequendum.
8 Executor mixtus cognoscit de concernentibus executionem sententia.
9 Executor mixtus potest cognoscere, & terminare omnes exceptiones, qua opponi possunt executioni executorialium, non tamen respicientes merita cause.
10 Executor datus ad rerum & fructuum restitutionem, est omnino mixtus, cum illi commissi intelligatur fructuum liquidatio.
11 Executor merus nullam causa cognitionem habet, sed purum factum committitur, & ideo caret jurisdictione.
12 Executor uterque quas exceptiones admittere, vel rejicere teneatur, & quando ob id poterit ab eo appellari, remissive.
13 Executor sive merus sive mixtus est delegatus, & vice gerit mandantis.
14 Lex seu canon debet intelligi secundum rubricam, sub qua statutum est.
15 Ab executor sive mero sive mixto, appellationi emissæ non deferens, vim nullam facit, nisi modum excedendo, ibid.
16 Excessui consentire non videtur, qui consentit sententia, ibidem.
17 A quolibet causa mundi licet aliàs negetur appellatio, tamen admittitur ab excessu.
18 A visitatione licet non appellatur, tamen a visitatione excedente admittenda est.
19 A correctione fraterna licet negetur appellatio, tamen admittitur corrigente modum excedentis.

- 19 & 20. Ab executeore neutro appellatur, nisi modum excedat.
21 L. ab executione, C. quorum appellat. non recip. intelligitur in executeore, cui jurisdictionis inest.
22 Executor si ve sit facti, sive sit juris, admittit appellationem ab excessu.
23 Butri, & Ruginell. convincuntur dicentes, a mixto executeore posse appellari, cum seqq.
24 Executor qui mandatum exequitur, non est qui gravat, sed sententia, & iudex, qui eam tulit.
25 Appellatio cum est denegata a re iudicata & iudice aebet, denegari ab ejus executeore.
26 Alius non attribuitur executeenti, sed mandati & ordinanti.
27 Illud quod venit in executionem alius inappellabilis, pariter inappellabile est.
28 Liquidatio incidens in executionem est pars ipsius cuius substantiam & naturam mutat.
29 Liquidatio in executionem incidens non inducit novum gravamen, sed continet declarationem interpretativam (cessante excessu.)
30 A liquidationibus incidens in executorialium executione non appellatur, remissive.
31 Ab executione non appellatur.
32 Idem est appellare ab aliquo facto iudicis, quod a iudice aliquid faciente.
33 Ab utroque executeore negatur appellatio, nisi excessus adit, quia aliàs fieret de via executiva ordinaria.
34 Ab executeore mixto, cui virtualiter intelligitur commissi negotii principalis cognitio, licet appellare & de exemplo.
35 Etiam si non excedat, ibid.
36 Gratianus reprobat, dicens ab executeore excedente appellari quoad devolutionem, non tamen suspensionem.
37 Excessus est potestatis mandata limitum transgressio.
38 Excessus est novum quoddam gravamen extra limites potestatis mandata per executeorem illatum, & hæc descriptio consonat.
39 Executor recipit potestatem a commissione strictè, cuius limites non transgreditur, sed præ oculis habere debet.
40 Executor tenorem commissionis præ oculis habere debet.
41 Iudices non debent recedere a verbis rescriptorum.
42 Iudex delegatus non potest interpretari rescriptum, nisi quatenus ejus verba patiuntur.
43 Commissionis verba ubi non conveniunt, nec ipsa continent commissio.
44 Plura loca sacra Scriptura ponderantur mandati excessum mandati.
Deuteronomii c. 12. in fin.
Apocalypsis c. ultim.
Exodi c. 25.
Actuum Apostolorum, 7.
Paul. ad Hebræos, c. 8.
Job. c. 14.
Deuteronomii c. 19.
Paul. ad Timotheum, c. 6.
David Psalm. 118. & Psalm. 118.
Genesis c. 24.
Divi Pauli Philippen. 3.
Idem Thessalon. 1. c. 4.
Joan. 1. c. 2. c. 5. & c. 15.
Divi Bernardi lib. 1. de considerat. c. 2.
Divi Pauli 1. Corimb. c. 5.
Luca c. 12.
Joannis c. 6. & c. 4.
Divi Ambrosii lib. de Paradiso, ibid.
45 Tenorem sententia, & commissionis præ oculis habere debet executor.
46 Tenor sententia est forma ipsius.
47 Verba sententia ponderata sunt sicut verba contractus.
48 Verba contractus sunt forma ipsius, qua dat esse rei, cui aliquid nec addi, nec detrabi potest.

- Provisio omnis facta determinato modo suos terminos egredi non debet, ibid.
48 Dispositionem nulla ultra egredi, quam quod tenor patitur.
49 Tenori dispositionis semper inharendum, nunquam autem recedendum.
Plurium jurium verba recensentur in variis dispositionibus earum tenorem attendendum, mandantium, ibid.
50 A verbis cuiuslibet dispositionis non est recedendum, nisi natura rei aliud suadeat, cum verba sunt clara.
51 Tenor scriptura attendendus in sententia, commissione, rescripto, legibus, statutis, privilegiis, testamentis, feudorum concessionibus, compromissis libellis, instrumentis.
52 Ubi verborum ordo, mysterium est.
53 Tenor mandati via est & lucerna executoris.
54 Munera, & malignantium persuasio executeorem dèvertere, & declinare faciunt a tenore mandati.
Plura ad id sacra Scriptura loca adducuntur in comprobationem, ibid.
55 Creatura omnes (dempto homine) sui creatoris præcepta adimplent, in nihil transgredientes.
56 Executor si executorialium fines egrediatur, desinit esse iudex, & potestate carere tunc incipit.
57 Executor executorialium ad instar est iudicis habentis jurisdictionem territorio limitatam, & si illud egrediatur efficitur privatus.
58 Extra territorium jus dicenti impune non paretur.
59 Executoris potestas coarctata est ad limites commissionis, sententia tenori inhærens.
60 Limites territorii egredi, & terminos jurisdictionis ampliare, idem est.
61 Potestas sententia finibus concluditur.
62 Executor in eo quod excedit, desinit esse executor.
63 Executor in excessu caret jurisdictione, & desinit esse iudex.
64 Et caret potestate.
65 Executor excedens executoriales aliud separatum & diversum ab eis facit.
66 Gravamen illatum ultra sententia tenorem novum est, & excessus minimè admittendus.
67 Novum gravamen illatum per executeorem nondum in iudicio fuit cognitum, nec gravatus super illo condemnatus.
68 Lis est initianda cum eo, cui sententia non officit.
69 Executor exequens novum gravamen in sententia non comprehensum, dicitur excedere, quia incipit ab executione.
70 Excessus executionis dicitur casus non dicitur in sententia, qua exequitur.
71 In excessu cessat omnis res iudicata, & omnis obligatio executiva.
72 Executor excedit pluribus modis, nempe.
De re ad rem, & de quantitate ad quantitatem.
De persona ad personam.
De tempore ad tempus.
Rejiciendo legitimas exceptiones sententia licitè opponendas, aut admittendo rejiciendas.
Preposterando ordinem sibi in commissione traditum.
73 Et semper quando caret potestate & jurisdictione.
74 Ab excessu appellationi emissa nisi executor deferat vim facere, decernes senatus aditus per viam violentia.
75 Excessus potest dici & committi tot modis, quot potest aliquid dici plus.
76 Excessus omnis gravamen est, non è converso.
77 Excessus gravamen est qualificatum, plura specialissima continent.
78 A simplici gravamine per executeorem illato appellationi non deferatur.
79 Ratio differentia inter simplex gravamen, & gravamen qualificatum scilicet, excessum redditur.
80 Executor infert simplex gravamen intra limites sua

- commissionis, non tamen in excessu, redditur excessum.
81 Executor si præstet minus quam in sententia sit comprehensum, gravat simpliciter, non excedit, & quare.
82 Excessus dicitur quando aliquid additur sententia qua exequitur, non tamen quando aliquid detrahitur.
83 Excessus & defectus inter se contraria sunt, & repugnancia.
84 Excessui executoris tria reperimur in iure descripta remedia.
Appellatio scilicet, querela, & nullitas, ibid.
85 Excessus tendunt in noxam reipublica, ac regulariter in malam partem sumitur.
86 Executeorexcedens tenetur parti de dolo, vel actione injuria, & facit litem suam, ibi.
87 Excedere dicitur executor, si aliquid dolose vel lata culpa faciat.
88 Contra excessum executoris potest gravatus implorare officium iudicis superioris.
Querela adversus executeores excedentes quotidie utantur advocati in supremis tribunalibus, ibid.
89 Immunitas a collectis si describatur in libro contribuentium, debet infra decem dies appellare.
Non immunitas autem ab excessu poterit querelam semper ponere, ibid.
90 Per viam appellationis licet possit quis conquiri de iniquitate executoris, tamen etiam potest quandocumque superioris implere officium.
91 A excessu revocationem nullitatis remedium introductum est.
92 Ab excessu simul cum querela appellare valde utilissimum est, ne executor excessum exequatur.
93 Ab executeore excedente appellatio emissæ utrumque habet effectum devolutivum & suspensivum, cui nisi deferat executor, vim facit.
94 Querela ab excessu non operatur effectum suspensivum.
95 Ab excessu executoris utilius est appellare, ut evitetur actualis executio gravaminis.
96 Appellationis & querela remedio ab excessu executoris uti simul non potest, ad effectum recurrendi ad regem per viam violentia, & quare.
97 Deficiente appellatione (qua coram ipso executeore necessario est proponenda) non potest haberi recursus per viam violentia.
98 Querela supponit superiorem, coram quo proponenda est.
99 Appellatio & querela ubi competunt, qui appellationis via vititur, debet intra decem dies interponere, secus in querela, quia & post illos potest proponi.
100 Ab excessu utens appellationis remedio non auditur post decem dies.
101 Excessus intra quod tempus sit proponendus disceptatur.
102 Excessus executoris ut non sit nullitas, sed iniustitia tantum egeatque appellatione qui teneant.
103 Ordo l. à D. Pio, §. in vendit. ff. de re iudic. an detur pro forma substantiali, ita ut ejus perversa non egeat appellatione.
104 Ordinem assignatum per d. §. in venditione esse inductum forma, & ejus commissionem causare nullitatem & excessum qui teneant.
105 Ordo executionis de quo in d. §. in venditione ommissus per iudicem ordinarium non causat excessum & nullitatem, sed iniustitiam.
106 Ordinis perversio de quo in d. §. in venditione facta per executeorem causat nullitatem, & excessum.
107 Jurisdictio ordinarii an sit per commissionem executionis superioris noviter delegata, aut excitata, nullum interest quoad excessum.
108 Excessus quilibet executionis est nullus, quia in excessu, executor caret potestate, mandato & jurisdictione, & tempera, ut n. 248.